PROGRAM OCHRONY OREGANO

Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich

Państwowy Instytut Badawczy

Poznań, 10.06.2026

INSTYTUT WŁÓKIEN NATURALNYCH I ROŚLIN ZIELARSKICH - PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Autorzy opracowania:

dr Katarzyna Wielgusz

dr Przemysław Baraniecki

mgr inż. Mikołaj Piechowiak

mgr Aleksandra Konieczna

mgr Elżbieta Bilińska

Korekta redakcyjna:

Prof. dr hab. Renata Gaj Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich -PIB

Program opracowany w ramach realizacji zadania 1.6 Dotacji Celowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: Aktualizacja i opracowanie programów integrowanej ochrony roślin, integrowanej produkcji roślin oraz poradników sygnalizatora dla wybranych roślin włóknistych i zielarskich

FAZY ROZWOJOWE OREGANO

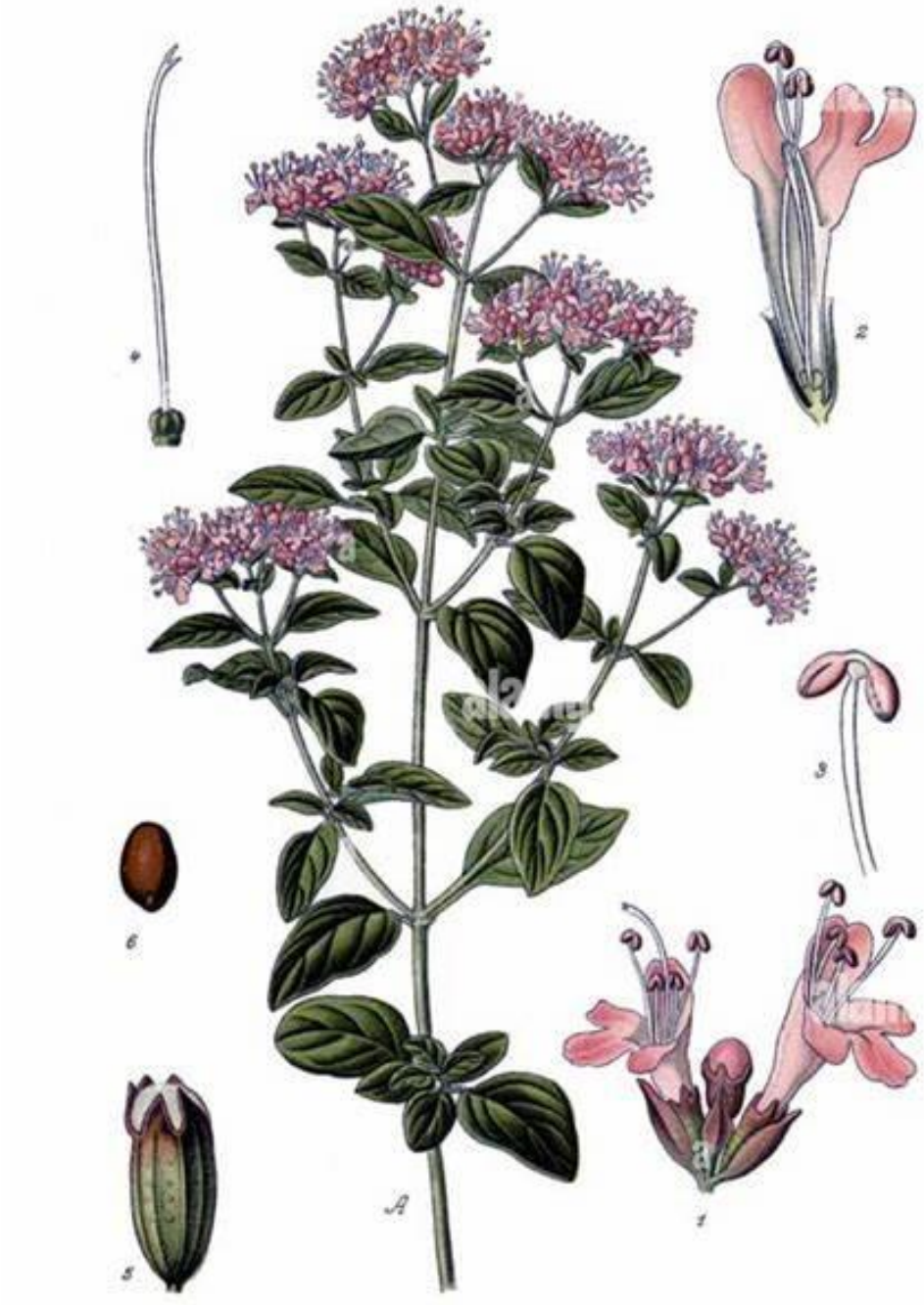

KLUCZ DO OKREŚLENIA GŁÓWNYCH FAZ ROZWOJOWYCH OREGANO

1. Główne fazy rozwojowe oregano wg skali BBCH

Faza rozwojowa	Oznaczenie fazy BBCH	Charakterystyka
Kiełkowanie – 0	00	Suche nasiona
	01	Początek pęcznienia nasion
	03	Koniec pęcznienia nasion
	05	Korzeń zarodkowy wyrasta z nasienia
	07	Hypokotyl z liścieniami (kiełek) przebija okrywę nasienną
	09	Liścienie przebijają się na powierzchnię gleby Rozwój liści
(główny pęd) – 1	10	Liścienie całkowicie rozwinięte, widoczny punkt wzrostu pierwszego liścia właściwego
	11	Rozwinięty pierwszy liść właściwy
	12	Faza 2 liścia
	13	Faza 3 liścia
	1.	Fazy trwają aż do zakończenia wzrostu rośliny
	19	Faza 9 lub więcej liści
Rozwój kwiatostanu	51	Początek wzrostu pędu
	53	Pęd kwiatostanowy osiąga 30% typowej długości
	55	Widoczne pierwsze pojedyncze pąki kwiatowe głównego kwiatostanu (nadal zamknięte)
	57	Widoczne pierwsze pojedyncze pąki kwiatowe drugorzędowego kwiatostanu
	59	Widoczne pierwsze płatki kwiatków, kwiaty nadal zamknięte
Kwitnienie – 6	60	Otwarte pierwsze kwiaty (sporadycznie)
	61	Początek fazy kwitnienia: 10% otwartych kwiatów
	62	20% otwartych kwiatów
	63	30% otwartych kwiatów
	64	40% otwartych kwiatów
	65	Pełnia fazy kwitnienia: 50% otwartych kwiatów
	67	Końcowa faza kwitnienia, większość płatków opadła i zaschła
	69	Koniec fazy kwitnienia
Rozwój owoców – 7	71	Powstają pierwsze owoce
	72	20% owoców osiąga typową wielkość
	73	30% owoców osiąga typową wielkość
	74	40% owoców osiąga typową wielkość
	75	50% owoców osiąga typową wielkość
	76	60% owoców osiąga typową wielkość
	77	70% owoców osiąga typową wielkość

	78	78 80% owoców osiąga typową wielkość
	79	Wszystkie owoce osiągnęły typową wielkość
Dojrzewanie owoców i nasion – 8	81	Początek dojrzewania, 10% owoców lub 10% nasion uzyskuje typową barwę, nasiona suche i twarde
	85	50% owoców dojrzewa lub 50% nasion w typowym kolorze, nasiona suche i twarde
	89	Pełna dojrzałość: wszystkie nasiona uzyskały typową barwę
Zamieranie – 9	90	Liście i pędy zaczynają się przebarwiać
	92	20% liści żółknie i zamiera
	95	50% liści żółknie i zamiera
	97	Cała roślina lub części nadziemne zamierają
	99	Zebrane nasiona, okres spoczynku

Opis faz rozwojowych oregano, podano wg: „Klucza do określania faz rozwojowych roślin jedno- i dwuliściennych w skali BBCH", opracowanego przez grupę roboczą BBCH, w tłumaczeniu i adaptacji Kazimierza Adamczewskiego i Kingi Matysiak, wydanie III uzupełnione, IOR-PIB Poznań, 2011.

Komentarz: **Program integrowanej ochrony oregano przed chwastami, chorobami i szkodnikami został przygotowany na podstawie rejestru środków ochrony roślin MRiRW opublikowanego w czerwcu 2026 roku. Wszystkie środki należy używać zgodnie z etykietą stosowania środka ochrony roślin**

Uwaga: środki, mające w etykiecie zapis „**stosowanie środka ochrony roślin w uprawach i zastosowaniach małoobszarowych**" umożliwiają zwalczanie agrofagów (patogeny, szkodniki, chwasty) na warzywach, jednak odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność takich środków ochrony roślin ponosi wyłącznie ich użytkownik. **Wszystkie środki zalecane do stosowania w uprawie oregano mają zapis – do stosowania w uprawie małoobszarowej.**

Obowiązkiem każdego użytkownika środka ochrony roślin jest zapoznanie się z treścią etykiety, zamieszczonej na danym produkcie

Etykiety-instrukcje stosowania środków ochrony roślin, wymienionych w niniejszym programie, można znaleźć na stronie internetowej MRiRW: **https://www.gov.pl/rolnictwo/etykiety-srodkow-ochrony-roslin**

WSTĘP

Oregano (*Origanum vulgare* L.), inaczej lebiodka pospolita, to powszechnie używane zioło o bardzo aromatycznych liściach. Liście lebiodki są orzeźwiające i korzenne w smaku. Świeże lub suszone mogą być używane jako przyprawa do sosów, zup i potraw mięsnych. Jest to roślina wieloletnia, należy do rodziny jasnowatych (*Lamiaceae*). Oregano rośnie dziko w Europie i centralnej Azji. Lubi siedliska suche, nasłonecznione, najlepiej między skałami lub w widnych zaroślach.

Oregano posiada wzniesione lub podnoszące się łodygi, które rozgałęziają się. Długość łodyg dochodzi do 20-50 cm. Liście lebiodki ułożone są naprzeciwlegle na łodygach, są owalne, długości około 2 cm. Kwiaty oregano są małe, purpurowo-różowe, skupione w gęste pęczki.

Uprawa oregano najlepiej udaje się na przepuszczalnych glebach i stanowiskach dobrze nasłonecznionych. Oregano uwielbia ubogą, suchą i kamienistą glebę.

Nasiona lebiodki pospolitej należy wysiać w ciepłą glebę późną wiosną lub nawet na początku lata. Należy pamiętać, aby na wiosnę (w drugim roku rozwoju rośliny) mocno przyciąć część nadziemną.

Oregano jest rośliną o wysokiej mrozoodporności. Wytrzymuje do -20°C, a nawet poniżej. Warto jednak zwrócić uwagę na wymagania konkretnej odmiany oregano, gdyż niektóre są znacznie mniej odporne, wytrzymują tylko -5°C. Oregano po dwóch latach uprawy osiąga rozmiary 20-45 cm wysokości na 20-30 cm szerokości.

CHOROBY								
Choroba / czynnik sprawczy	**Niechemiczne metody ochrony**	**Środek ochrony roślin**	**Substancja czynna, zawartość**	**Mechanizm działania substancji aktywnej**	**Dawka w kg (l)/ha lub stężenie %**	**Maksymalna liczba zabiegów /minimalny odstęp między zabiegami**	**Karencja**	**Dodatkowa informacja o stosowaniu środka /zabiegach**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
zgorzel siewek zgorzel rozsady	Stosowanie materiału rozmnożenio-wego dobrej jakości. Odpowiednia agrotechnika – właściwa rozstawa międzyrzędzi, zachowanie właściwej wilgotności podłoża.	**Asperello T34** **Bio Control** **Biocontrol T 34 M**	Trichoderma asperellum szczep T34 (substancja z grupy biologicznych fungicydów) - 120 g/kg (12%)	FUNGICYD mikrobiologiczny, w formie proszku do sporządzania zawiesiny wodnej (WP). Środek stosowany zapobiegawczo, chroni rośliny uprawne przed występowaniem patogenów Fusarium spp. i Phythium ze względu na zdolność do kolonizacji podłoża i strefy korzeniowej roślin. Środek ogranicza występowanie patogenów Fusarium spp. i Phythium spp. ponieważ konkuruje o przestrzeń w strefie korzeniowej i składniki pokarmowe, a także może pasożytować na grzybach chorobotwórczych dla roślin.	1. Przed siewem, sadzeniem lub rozsadzaniem rośliny uprawnej Maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 10 g środka/ 1 m3 podłoża (torfu lub gleby. lub 2. Przed lub bezpośrednio po wysiewie nasion lub wysadzeniu ukorzenionych sadzonek np. do multipotów, doniczek, kontenerów itp. Maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5 g środka/ 1 m2 powierzchni. i/lub 3. Po przesadzeniu, w trakcie uprawy roślin w pojemnikach – Zabieg jednorazowy Maksymalne /zalecane stężenie dla jednorazowego zastosowania: 0,01 g środka/1 l podłoża (torfu lub gleby). – System dawek dzielonych Maksymalne /zalecane stężenie dla jednorazowego zastosowania: 0,005 g / 1 l podłoża (torfu lub gleby).	Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3. Odstęp pomiędzy zabiegami: 7 dni.	Nie dotyczy	Środek dopuszczony do stosowania wyłącznie w szklarniach o trwałej konstrukcji, odizolowanej od podłoża. Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu opryskiwaczy szklarniowych lub ręcznych, systemów nawadniania, a także przez zanurzanie korzeni w roztworze środka.
zgnilizna twardzikowa szara pleśń		**Caspara 400 SC M**	izofetamid – 400 g/l (36,36%)	FUNGICYD koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu powierzchniowym i wgłębnym, do stosowania zapobiegawczego.	Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha	Maksymalna liczba zabiegów w cyklu uprawowym: 2. Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 6. Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.	21 dni	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych lub sadowniczych oraz opryskiwaczy ręcznych. <u>Termin stosowania:</u> Środek stosować zapobiegawczo od fazy drugiego liścia do fazy z widocznymi sześcioma pędami (BBCH 12-26).

zgnilizna twardzikowa szara pleśń		**Kenja 400 SC M** **Izo4Fungi 400 SC M**	izofetamid – 400 g/l (36,36%)	FUNGICYD koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu powierzchniowym i wgłębnym, do stosowania zapobiegawczego.	Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha	Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2. Odstęp między zabiegami: 7- 10 dni.	21 dni	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych lub sadowniczych oraz opryskiwaczy ręcznych. <u>Termin stosowania:</u> Środek stosować zapobiegawczo od fazy drugiego liścia do fazy z widocznymi sześcioma pędami (BBCH 12-26).
zgorzel siewek fuzaryjne więdnięcie		**Trianum G M**	Trichoderma harzianum Rifai szczep T22 - 10 g	FUNGICYD mikrobiologiczny, w formie proszku do sporządzania zawiesiny wodnej (WP). Środek stosowany zapobiegawczo, chroni rośliny uprawne przed występowaniem patogenów Fusarium spp. i Phythium ze względu na zdolność do kolonizacji podłoża i strefy korzeniowej roślin. Środek ogranicza występowanie patogenów Fusarium spp. i Phythium spp. ponieważ konkuruje o przestrzeń w strefie korzeniowej i składniki pokarmowe, a także może pasożytować na grzybach chorobotwórczych dla roślin.	Przedsiewnie: Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 750 g/1 m3 podłoża. Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 375-750 g/1 m3 podłoża.	1	Nd	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu opryskiwaczy szklarniowych lub opryskiwaczy ręcznych, systemów nawadniania, a także przez zanurzanie korzeni w roztworze środka.
zgnilizna twardzikowa szara pleśń		**Zenby M**	izofetamid (związek z grupy fenylo-okso-etylotiofenoamidów) – 400 g/l (36,36%).	FUNGICYD koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu powierzchniowym i wgłębnym, do stosowania zapobiegawczego.	1. Przed siewem, sadzeniem lub rozsadzaniem rośliny uprawnej Maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 10 g środka/ 1 m3 podłoża (torfu lub gleby. lub 2. Przed lub bezpośrednio po wysiewie nasion lub wysadzeniu ukorzenionych sadzonek np. do multipotów, doniczek, kontenerów itp. Maksymalna /zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5 g środka/ 1 m2 powierzchni. i/lub 3. Po przesadzeniu, w trakcie uprawy roślin w pojemnikach – Zabieg jednorazowy Maksymalne /zalecane stężenie dla jednorazowego zastosowania: 0,01 g	Maksymalna liczba zabiegów w cyklu uprawowym: 2. Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 6. Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.	21 dni	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych lub sadowniczych oraz opryskiwaczy ręcznych.

					środka/1 l podłoża (torfu lub gleby). – System dawek dzielonych Maksymalne /zalecane stężenie dla jednorazowego zastosowania: 0,005 g / 1 l podłoża (torfu lub gleby).			
		Teldor 500 SC M	fenheksamid - 500 g	FUNGICYD koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu powierzchniowym i wgłębnym, do stosowania zapobiegawczego.	Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 l/ha.	1	Nie dotyczy	Środek stosować od fazy 3 liścia do fazy, gdy osiągniętą jest typowa masa liści (BBCH 13-49)
		Microsofral M **Thiopron M** **Tioflow M**	siarka - 825 g	FUNGICYD koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu powierzchniowym i wgłębnym, do stosowania zapobiegawczego.	Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 3,0 l/ha. Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0-3,0 l/ha.	2 Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.	1	stosować zapobiegawczo lub z chwilą wystąpienia pierwszych objawów choroby, od fazy początku rozwoju liści do początku fazy spoczynku (BBCH 10-91)

M - stosowanie środka ochrony roślin w uprawach i zastosowaniach małoobszarowych

SZKODNIKI								
Organizm szkodliwy	**Niechemiczne metody ochrony**	**Środek ochrony roślin**	**Substancja czynna, zawartość**	**Działanie na roślinie i w stosunku do agrofaga**	**Dawka w kg (l)/ha lub stężenie %**	**Maksymalna liczba zabiegów /minimalny odstęp między zabiegami**	**Karencja**	**Dodatkowa informacja o stosowaniu środka /zabiegach**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
gąsienice uszkadzające liście	Odpowiedni płodozmian. Zwrócenie uwagi na uprawy sąsiadujące.	**BioBit M**	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 – 54 % (540 g/kg)	INSEKTYCYD biologiczny w formie granul do sporządzania zawiesiny wodnej (WG), o działaniu żołądkowym, przeznaczony do selektywnego zwalczania gąsienic motyli. Na roślinie środek działa powierzchniowo. Po spożyciu środka gąsienice przestają żerować, a następnie giną po upływie 24-72 godzin. Młode gąsienice są znacznie bardziej wrażliwe na działanie środka niż starsze. W celu uzyskania dobrej ochrony konieczne jest dokładne pokrycie wszystkich części roślin cieczą użytkową.	Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 kg/ha. Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5-1 kg/ha.	Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 8. Odstęp między zabiegami: co najmniej 7 dni.	1 dzień	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych i sadowniczych oraz opryskiwaczy ręcznych. <u>Termin stosowania:</u> środek należy zastosować w momencie pojawienia się gąsienic (1-3 zabiegi na dane pokolenie gąsienic). Zabiegi wykonać najlepiej w okresie występowania młodszych stadiów rozwojowych gąsienic (L1-L2). Wyższe z zalecanych dawek środka stosować przy dużym nasileniu występowania szkodnika lub gdy gąsienice występujące w starszej fazie rozwojowej.
gąsienice uszkadzające liście		**DiPel DF M**	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 - 54 % (540 g/kg)	INSEKTYCYD biologiczny w formie granul do sporządzania zawiesiny wodnej (WG), o działaniu żołądkowym, przeznaczony do selektywnego zwalczania gąsienic motyli. Na roślinie środek działa powierzchniowo. Po spożyciu środka gąsienice przestają żerować, a następnie giną po upływie 24-72 godzin. Młode gąsienice są znacznie bardziej wrażliwe na działanie środka niż starsze. W celu uzyskania dobrej ochrony konieczne jest dokładne pokrycie wszystkich części roślin cieczą użytkową.	Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 kg/ha. Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5-1 kg/ha.	Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 8. Odstęp między zabiegami: co najmniej 7 dni.	1 dzień	Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych i sadowniczych oraz opryskiwaczy ręcznych. <u>Termin stosowania:</u> środek należy zastosować w momencie pojawienia się gąsienic (1-3 zabiegi na dane pokolenie gąsienic). Zabiegi wykonać najlepiej w okresie występowania młodszych stadiów rozwojowych gąsienic (L1-L2). Wyższe z zalecanych dawek środka stosować przy dużym nasileniu występowania szkodnika lub gdy gąsienice występujące w starszej fazie rozwojowej.

		Spruzit Koncentrat Na Szkodniki EC M	pyretryny - 4,59 g, olej rzepakowy - 825,3 g	INSEKTYCYD z grupy modulatorów kanału sodowego i wywierających bezpośredni wpływ na układ nerwowy owadów. Cząsteczka insektycydu jest odpowiedzialna za hamowanie zamykania kanału sodowego w błonie komórkowej. Hamując zamknięcie kanału sodowego uzyskujemy ciągłą transmisję impulsu nerwowego.	Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 6,0 l/ha	1	7 dni	
gąsienice zjadające liście, mszyce, ryjkowcowate stonkowate		**Prokill M** **Deltakill M**	deltametryna - 25 g	INSEKTYCYD związek z grupy pyretroidów. Ma działanie kontaktowe i żołądkowe, z kolei na roślinie działa powierzchniowo.	Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5 l/ha. Maksymalna/ zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,3l/ha.	1	8 dni	środek stosować od momentu wystąpienia szkodnika z zachowaniem okresu karencji

M - stosowanie środka ochrony roślin w uprawach i zastosowaniach małoobszarowych

CHWASTY								
Zwalczane chwasty	**Niechemiczne metody ochrony**	**Środek ochrony roślin**	**Substancja czynna, zawartość**	**Działanie na roślinie i w stosunku do agrofaga**	**Dawka w kg (l)/ha lub stężenie %**	**Maksymalna liczba zabiegów /minimalny odstęp między zabiegami**	**Karencja**	**Dodatkowa informacja o stosowaniu środka /zabiegach**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Chwasty jednoliścienne, miotła zbożowa, samosiewy zbóż		**Agil-S 100 EC M** **Hitro 100 EC M** **Zetrola 100 EC M**	propachizafop - 100 g	Propachizafop jest działającym układowo graminicydem (eliminuje wybrane gatunki z rodziny traw). Hamuje działanie karboksylazy acetylokoenzymu A, enzymu biorącego udział w powstawaniu kwasów tłuszczowych.	Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,7 l/ha. Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,5-0,7 l/ha	2		Niższą z zalecanych dawek stosować od fazy 3 liści do początku fazy krzewienia chwastów (BBCH 13-21), natomiast wyższą gdy chwasty znajdują się w fazie od pełni krzewienia do początku fazy strzelania w źdźbło (BBCH 25-30)

M - stosowanie środka ochrony roślin w uprawach i zastosowaniach małoobszarowych